

09460

Cad Ca la Dona

3030

Publicació feminista

Adreça de l'editor: 2009, 180-0100

Les companyes de la redacció de la revista estàvem «com» preocupades perquè sempre intentem que hi hagi algun tema vertebrador i aquesta vegada, passa de tant en tant, ha sortit una revista miscel·lània. De fet, és lògic perquè la realitat s'himposa i són molts els temes que les feministes tenim sobre la taula.

Com a curiositat, cal recordar que miscel·lània és un terme llatí que vol dir «barreja», «potatge» i que pertany al camp semàntic de la cuina i del menjar, com «popurrí / pot-pourri» i «macedònia» o sigui, que és un bon exemple de quina és la veritable cultura i tasca de civilització: la que hem fet sempre les dones, tenint cura de la vida, això vol dir que una revista miscel·lània ha de ser sinònim de bon aliment.

Amb llenguatge bèl·lic i, per tant incorrecte, també podríem dir que les feministes tenim molts fronts oberts i justament això està íntimament relacionat amb part dels continguts de la revista sobre Palestina, la guerra, la societat civil israeliana i concretament les dones i els principis que no ens cansarem mai de repetir del feminisme anticolonialista: el poder de les paraules i del diàleg que ha de fer possible la convivència i la gestió del conflicte.

Un altre tema recurrent, però que sempre aporta elements nous, és el de la salut de les dones i el control del propi cos. Per una banda, tenim la polèmica de la vacuna del virus papil·loma. Sorpren la pressa a l'hora de vacunar totes les nenes sense donar-ne les informacions pertinents ni les dades contrastades i, en aquests casos, sempre hi ha la sospita dels «interessos» que pot haver-hi i que hi ha darrere d'aquesta campanya de vacunació.

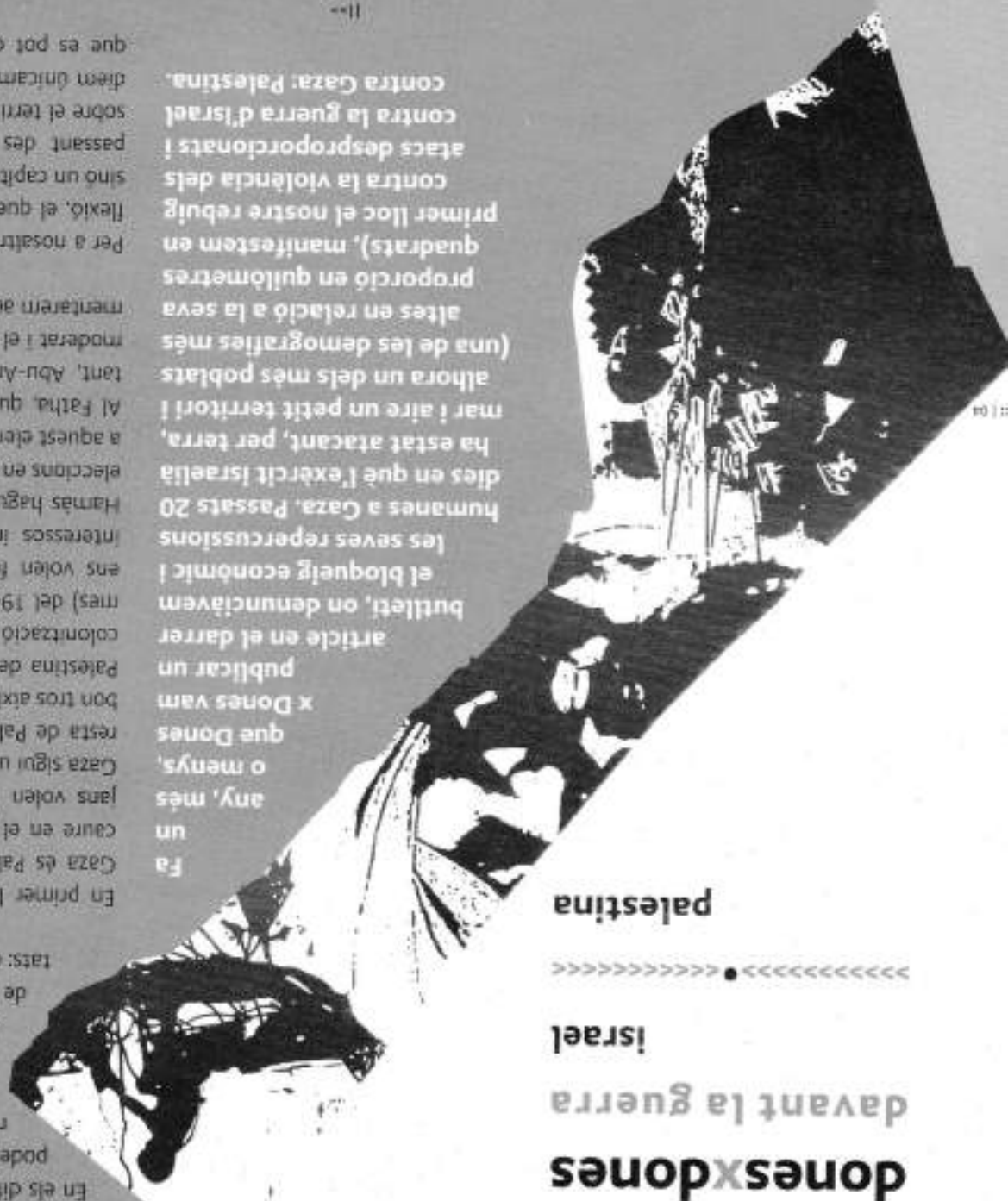
Per una altra banda, les feministes formem part activa de la campanya de l'avortament i en fem el seguiment amb l'esforç de divulgació de l'actualitat de totes les novetats que ens arriben, sobretot des de la realitat quotidiana de les dones i de la seva necessitat de justícia de poder exercir sense penalització el dret al propi cos.

De la mateixa manera, i us que fan les dones dels mitjans de comunicació, concretament de la ràdio, sempre obre portes a possibilitats de llibertat i realització. I aquest és també l'espai de la creació artística femenina que va fent el seu camí cap al somni i la utopia.

La miscel·lània està servida. Esperem que us agradi.

Biblioteca
Centre de Documentació
Carlaadona

donesxones davant la guerra israel palestina

En els diferents actes en els quals podem participar aquests dies, no volem altra cosa que aportar elements per a la reflexió i sobretot posar l'accent en les veus de les dones dels dos costats: d'Israel i de Palestina.

En primer lloc, cal assenyalar que Gaza és Palestina, i que no podem caure en el parany que alguns mitjans volen inculcar-nos, el fet que Gaza sigui una mena d'apèndix de la resta de Palestina. Això no és ni de bon tros així. Gaza és i forma part de Palestina des d'abans de la primera colonització (per la força de les armades) del 1948, i diem que és el que ens volen fer creure perquè hi ha interessos implicats, com ara, que Hamas hagués guanyat les darreres eleccions en aquest territori, oposant a aquest element l'altre actor polític, Al Fatha, que amb el seu represen- tant, Abu-Almas, es mostra com el moderat i el conciliador (després començarem aquest aspecte).

Per a nosaltres i des de la nostra reflexió, el que succeeix a Gaza no és sinó un capítol més del que continua passant des de l'ocupació d'Israel sobre el territori de Palestina. No ho diem únicament nosaltres, és un fet que es pot constatar i contrarestar

Fa un any, més o menys, que Dones x Dones vam publicar un article en el darrer butlletí, on denunciàvem el bloqueig econòmic i les seves repercussions humanes a Gaza. Passats 20 dies en què l'exèrcit israelià ha estat atacant, per terra, mar i aire un petit territori i alhora un dels més poblats (una de les demografies més altes en relació a la seva proporció en quilòmetres quadrats), manifestem en primer lloc el nostre rebuig contra la violència dels atacs desproporcionats i contra la guerra d'Israel contra Gaza: Palestina.

Es de **necessitat urgent**, que aquesta lògica feminista-antimilitarista s'estengui, i ambí arreu de la societat civil que creu que les guerres i les violències no són la solució.

- Però no tenim encara el suficient poder ni econòmic, ni polític per incidir-hi. Per poder transmetre les nostres idees i les nostres opinions. Per això una de les premisses és la de saber reutilitzar i reconvertir, o relle- gir el que sabem i pensem i adreçar- les als mitjans de comunicació (com ara cartes als diaris que generalment les publiquen).

- Una altra eina és la d'anar comen- tant i expressant les nostres opinions en l'entorn més proper (amigues, companyes de feina, espai de tre- ball...).

- I, sobretot, hem de posar l'accent en les paraules de les Dones x la Pau d'Israel i Palestina. Perquè si ja són minses les imatges i manifestacions de la població civil per la no-violèn- cia encara ho són més les veus de les dones.

les veus de les dones de palestina i israel

Per molt que ens pugui semblar in- eficaç, fer-ne ressò i estendre les

diem algun, ens referim als responsa- bles directes i als còmplices del decret ho, va ser decretat unilateralment per Israel amb el beneplàcit, com de- iem, de la comunitat internacional. La mateixa que, en aquests dies, es posa les mans al cap i diu que pot- ser se n'ha fet «un gra massa». Però què podem esperar d'una comunitat internacional que ara com ara està més pendent del nou president dels EUA que de buscar una veritable so- lució a un conflicte enquistat com és aquest? Què podem esperar dels lí- ders (la majoria homes) i governants dels països que poden i s'autoror- guen el poder de decidir sobre el bé i el mal, els bons i els dolents... el que consideren moral i immoral... i quan escollien Toni Blair com a mediador en el conflicte a l'Orient Mitjà? Pen- sen que no tenim memòria? És que creuen que la població que manifesta el seu rebuig contra la guerra a l'Iraq, no recorda perfectament el paper que hi va fer aquest polític en la seva construcció i la seva complicitat?

Hi ha molts elements que duen les dones a creure de manera ferma en les guerres i les violències, sempre hi queden les paraules i el diàleg.

amb opinions de les veus de diferents intel·lectuals, homes i dones israelia- nes, (veus anomenades revisionistes). Ara i en aquests moments, Israel ne- cessa aquesta guerra per tal que els diferents partits que es presentin a les properes eleccions tinguin alguns elements a la mà dins el seu progra- ma, lamentable, però real. Així funci- ona el sistema patriarcal i militarista a Israel.

Però que s'ha de dir de la població civil israeliana? Què ha dit, com ho ha vist? Què ha fet per manifestar les seves opinions i les seves veus? Perquè això és el que ens interessa, ja que de la resta en parlen els mitjans de comunicació.

Què hi ha de les persones, nenes i nenes, dones, homes... la població civil de Gaza? Què en pensaven abans i qui ho recollit les dificultats que ve- nien patint pel bloqueig econòmic? (un bloqueig decidit per Israel i amb el vistiplau de la comunitat interna- cional). Hi ha algun que hagi fet el se- guiment i la crònica del patiment del dia a dia de la ciutadania de Gaza? Algun ha seguit el desenvolupament de les conseqüències de restar sen- se medicaments, sense llum, ni aigua potable, sense aliments, ni transport, ni feina... sense res de res, des que Israel va decretar el bloqueig. Quan

accions, comunicats i les veus de les dones d'una i altra banda, per a quant al dret al propi cos i concreta-ment pel que fa al tema de l'avortament a casa nostra), com no hauríem les dones del seu poble, de la seva terra i de la seva realitat. Recien fortaleza de les dones palestines, les pràctiques de l'ocupació israelianes són una amenaça constant a la seva seguretat. No tenen garantida ni la seguretat econòmica, ni l'alimentària, ni la sanitària, ni la pròpia seguretat personal. L'única manera d'alterar aquesta situació és acabar amb el treball de tots aquests anys d'ocupació.

***

Les dones palestines han estat i són subjectes i actors de la seva història: passada i present. Ningú els pot negar la participació activa al llarg del conflicte: es van organitzar, van formar part de col·lectius o grups polítics diversos —sindicats, grups de dones, associacions diverses...—, durant la primera intifada i abans. De la mateixa manera que moltes d'aquestes organitzacions han continuat treballant i ho continuen fent, per tal d'aportar-hi l'element primordial: el diàleg entre les parts enfrontades i el treball des de la resistència no-violenta per acabar amb l'ocupació del seu país. I si ja resulta difícil «ser dona» en els diferents espais que anem obrint per tal d'aconseguir l'objectiu de canvi i transformació des d'una mirada de

dones (pensem en allò que passa en quant al dret al propi cos i concretament pel que fa al tema de l'avortament a casa nostra), com no hauríem les dones del seu poble, de la seva terra i de la seva realitat. Recien fortaleza de les dones palestines, les pràctiques de l'ocupació israelianes són una amenaça constant a la seva seguretat. No tenen garantida ni la seguretat econòmica, ni l'alimentària, ni la sanitària, ni la pròpia seguretat personal. L'única manera d'alterar aquesta situació és acabar amb el treball de tots aquests anys d'ocupació.

• Pel que fa i a les dones israelianes que han continuat i continuen treballant amb el mateix objectiu, el de trobar una solució justa al conflicte, han continuat tendint ponts de contacte amb les dones palestines, i a cada situació de conflicte han respost amb concentracions, manifestacions i accions no-violentes. Hem de fer memòria i recordar que justament va ser a Israel on va sorgir el grup de Dones de Negre (a la guerra del Líban). Les dones israelianes que treballen a favor de la pau, tampoc ho tenen fàcil. Són assenyalsades com a antipatriotes, antisemites, d'estar en contra de l'estat d'Israel. En algunes de les seves concentracions han estat escridassades com les «putes d'Arafat». Assenyalsades com a col-

• El veritable obstacle per a les dones palestines i per al seu desenvolupament com a dones és l'ocupació. L'ocupació complica encara més l'activisme de les dones palestines, la comunicació entre totes les dones, entre els pobles, la comunicació fins i tot entre les dones de les mateixes famílies, la comunicació amb les

Cal recolzar els diferents grups, però sobretot i ara, en aquest moments, cal estar també al costat de les veus de les dones israelianes: Bat Shalom, Dones de Negre, Jerusalem Link, Coalició de Dones per la Pau, grups dels Refugiats, Machsom Watch...

• Les nostres amigues, d'una i altra banda -palestines i israelianes- necessiten aquest suport. Saber que no estan soles en aquest intent, el d'acabar amb tanta, tanta guerra... Recordem i tenim present la nostra amiga Ivonne M. que ens deia l'altre dia: «sento tanta vergonya pel que està passant, que el que no puc fer és quedar-me a casa... he de sortir i dir el que penso i sento». I va agafar un tros de cartolina amb una frase escrita: «Que Shimon Peres torni el premi Nobel de la Pau». I es va plantar davant la casa d'ell al costat d'una altra amiga. Després van ser quatre dones, i cada dia s'hi van anar ajuntant altres dones fent aquesta mateixa denúncia.

• L'Amira Hass, periodista israeliana ha escrit diferents articles i llibres en què explica i denuncia els efectes de l'ocupació (Bore la merà Gaza, llibre de lectura recomanada). Es tracta d'una dona que ha estat vivint i treballant entre Gaza i Cisjordània des de fa molts anys, i que decideix un dia no tornar a Israel per quedar-se a viure a Ramallah.

laboradores amb l'enemic, com a amigues dels terroristes. Per algunes d'elles ha significat la dificultat de trobar una feina, de poder treballar en determinats àmbits com ara la universitat. També pel fet de viure en un context tan militaritzat han vist com la violència militaritzava les seves vides i tota la seva quotidianitat. Un augment de la violència directa. Un augment de la violència directa i la utilització de la violència.

dones x dones op

que cadascuna de nosaltres imagini el seu somni, però que totes juntes treballem plegades per a la nostra utopia!

• Continuem posant per damunt de les armes i les violències la nostra lògica, la de les paraules i el diàleg com a veritable alternativa als conflictes. • Manifestem que en les guerres i les violències, hi formen part la lògica militarista i patriarcal dels estats. • Vinquem les veus de les dones de Palestina i Israel, i les seves propostes per aconseguir una pau justa per ambdues parts. • Revinquem el reconeixement i l'autoritat de les dones palestines i israelianes com a legítimes mediadores i negociadores en els diferents espais de negociació. • Exigim que les propostes i accions de les dones formin part de les taules de negociació, per tal que les nostres vindicions «per una pau justa per a ambdues parts», sigui possible, perquè és necessària. • Referències als diferents grups de dones: israelianes i palestines: Dones de Negre, Bhat Shalom, Coalició de Dones per la Pau, Jerusalem Link (agrupa grups de dones palestines i israelianes), grup de dones per l'objectiu (territoris ocupats de Cisjordània i Gaza), grup de dones a favor de la deserció «Refugiats», diferents grups i associacions palestines que treballen des de la resistència no-violenta i per afavorir l'organització de les dones i el seu enfortiment; grup de dones de Sociologia de la Universitat de Birzeit.

**sento una profunda vergonya,
sento dolor, ploro, sento ràbia,
sento impotència.**

estimades i estimats,

Sóc part d'una comunitat activista.

La meva comunitat actua cada dia per aturar el conflicte armat. La meva comunitat actua contra l'ocupació que dura ja de fa molts anys. La meva comunitat actua per cercar una solució justa en el conflicte entre Israel i Palestina. La meva comunitat actua amb solidaritat amb la població palestina. La meva comunitat és conscient dels resultats violents de l'ocupació i de la pobresa i desesperació que aquesta comporta.

La meva comunitat coopera amb les palestines i palestins en qüestions ecològiques i en projectes d'apoderament econòmic.

Aquest matí he estat veient les imatges de les nenes i els nens de l'anomenat «camp de refugiats de Gaza». L'horror, la crueltat que s'hi està duent a terme, s'està fent en el meu nom: una dona jueva israeliana que viu a Jerusalem Oest.

Els crims d'Israel contra la humanitat a Gaza s'estan fent en el meu nom: una dona feminista i activista per la pau.

Aquests crims estan fets en el nom de les persones que jo estimo. El sofriment està causat en el nom de la meva comunitat. Aques crims contra nenes, nens, dones i homes palestins a Gaza, s'estan fent en el meu nom.

carta d'una dona israeliana per la pau i la no-violència

Jo sóc i formo part de les Dones de Negre a Israel. El govern israelià està cometent crims contra la humanitat a Gaza.

sento vergonya. sento ràbia. sento impotència.

Nosaltres no vam poder aturar la guerra.

Nosaltres, continuem amb les pro-

testes als carrers cada dia, per apel·lar els qui prenen les decisions, per difondre informació, per signar peticions, per enviar ajuda humanitària, per dur a terme accions directes, per escriure cartes i repartir i distribuir aquesta informació entre la població israeliana.

La meva comunitat és port del moviment polític feminista global per la pau, que vincula la guerra amb la violència contra les dones i les veu com un dels elements bàsics del sistema patriarcal.

La meva comunitat actua per aturar la crueltat al servei dels grans poders que combinen estructures militars, fonamentalistes, capitalistes i nacionalistes.

La meva comunitat és diversa, i rica en els seus colors. És una comunitat de dones, homes i multigènere. És hetero, lesbiana, gai i transgènere.

La meva comunitat, és local, i també global.

La meva comunitat actua contra el racisme; actua contra la pobresa i a favor de la justícia social dins d'Israel.

La meva comunitat actua a favor dels drets de les dones, per la solidaritat entre les dones.

La meva comunitat és jueva-palestina. És jove i és vella.

La meva comunitat reconeix que la nostra seguretat i el nostre benestar estan connectats amb el benestar, la seguretat i la prosperitat de la població palestina.

La meva comunitat, actua contra la violència i la guerra. Refusa participar en la guerra i en l'ocupació.

Volem un MON en què sigui possible

viure en Pau.

Volem i desitgem que el món pugui
viure amb alegria.

"Quan la femme diu la «meva comuni-

tat», fa referència al grup de dones i als
altres grups activistes per la pau a Israel.

La femme forma part del grup Maschsom
Masch (dones de diverses procedències
polítiques i ideològiques que treballen
conjuntament per relatar i denunciar les
humiliacions sobre la població palestina
en els passos de control com ara Check-
point, barres, obstacles, etc.). També
forma part de Dones de Negre.

Volem trobar la transformació, per
una ciutadania que es basi en la cura
i la justícia.

Decidim en veu alta:

El sofriment humà està connectat ar-
reu i forma part de la mateixa cultura
patril·lar.

Al sud d'Israel, on estan patint la vi-
olència dels atacs, també hi ha veus
per la Pau. Però les nostres veus no
són escoltades. Les nostres veus cla-
res i fortes són silenciades. Les nos-
tres veus no arriben a les nostres ger-
manes i germans palestins.

• no en el nostre nom.

• rebutgem ser enemics i

enemics.

• rebutgem participar en rela-

cions opressores.

• continuarem oposant-nos a

les guerres i al militarisme.

• continuarem creant una cul-

tura de la no-violència, justícia

i pau.

Volem aprendre i ensenyar que tot

és un, i un és tot.

Volem trobar la transformació, per

una ciutadania que es basi en la cura

i la justícia.

vacuna del papil·loma

CARME LAFAY

Abans de tancar la revista hem rebut una notícia i hem cregut important que constés aquesta informació a l'article. Dues nenes de la Comunitat Valenciana han estat hospitalitzades per afectació neurològica i convulsions, després que els hagués estat subministrada la segona dosi de la vacuna contra el virus del papil·loma humà.

El virus del papil·loma humà (VPH) es transmet per les relacions sexuals, amb o sense penetració (es pot transmetre pell contra pell). Els tipus de VPH d'alt risc són del tipus 16, 18, 45, 33 i 35. L'evolució de la infecció per VPH a càncer de cèrvix és lenta i controlable; triga més de 20 anys a produir lesions canceroses. La infecció del virus de papil·loma és una condició necessària però no suficient per a desenvolupar càncer de cèrvix.

En dones amb un bon sistema immunitari aquesta infecció es resol per ella mateixa en uns dos anys. Les infeccions que es resolten per si mateixes representen el 90% dels casos. Si persisteix pot provocar un càncer al coll uteri a les malalties de més de 60 anys, un 69% de les quals viu encara (als països del Nord) als cinc anys del diagnòstic. El 80% de les dones mortes per càncer de cèrvix mai no s'havien realitzat una citologia. Si totes les dones tinguessin accés a les revisions ginecològiques recomanades

(papanicòlau), la majoria d'aquests càncers es podrien prevenir.

Tornem a reivindicar i exigir el dret de les dones a la salut. Si totes les dones tinguessin accés a un servei sanitari públic, gratuït i de qualitat, podrien prevenir-se i tractar-se a temps moltes de les malalties que ens afecten.

L'Estat espanyol és un dels països del món amb menys dones infectades. La vacuna que és preventiva només per als virus tipus 6, 11, 16 i 18 s'administra en tres dosis que recomanen posar abans que s'iniciïn les relacions sexuals o abans d'estar-ne infectada. És la vacuna més cara de la nostra història: 464 euros. El seu cost total és de 312 € per nena o dona vacunada.

En general, quan s'inclou una vacuna en el calendari de vacunacions és per motius concrets: que la malaltia en qüestió representa un problema de salut pública, que estigui demostrat que aquesta vacuna és eficaç i

segura, que no interfereixi amb altres vacunes del calendari, i que la relació cost/eficàcia sigui sostenible. Però resulta que la infecció pel virus del papil·loma afecta poques dones al nostre país, per la qual cosa no pot considerar-se un problema de salut pública.

L'eficàcia d'aquesta vacuna també està qüestionada. Suposant que la protecció que dona fos del 100%, encara persistirien un 30% dels càncers de coll uteri a més, s'ignora si pot tenir o no efectes nocius a la llarga. Tampoc se sap durant quant de temps protegeix dels virus: no-més hi ha estudis fins als sis anys. Els efectes secundaris ja reportats són freqüents, variats i de diferent gravetat. N'ha estat provada la seva eficàcia en nenes (ja que no-més s'ha provat en dones de 16 a 26 anys). La interferència amb altres vacunes del calendari no ha estat prou estudiada i queden moltes preguntes per contestar. El cost n'és molt elevat, sobretot quan existeixen altres prioritats sanitàries que

cost/ efectivitat a partir que hi hagi

noves dades;

• protegir les nenes i adolescents,

deixar-les créixer sense medicalitza-

cions innecessàries i imprevisibles;

• accés a les citologies normals de

garbellament per a totes les dones;

• informació contrastada per a la

població en general, i a les i els més

joves, sobre com viure una sexua-

litat plena i segura. Reivindicuem,

un cop més, una educació afectivo-

sexual des de l'àmbit de l'educació

primària i secundària, que eduqui

i informi les nostres i els nostres

nenes i nens, i adolescents, posant

l'èmfasi en els sentiments i emoci-

ons, en les relacions humanes, i no

tan sols en les relacions sexuals.

Vindiquem, des de la nostra mirada

i coneixements feministes, el **dret**

a la salut com a dret fonamen-

tal de les persones. Denunciem

la medicalització i apropiament del

cos femení en nom de la ciència,

No volem un cos colonitzat. Dret al

propri cos i dret a decidir.

Podreu trobar més informació a:

Plataforma Independent: <http://www.mogracas.eu> | Blog indepen-

dent informatiu sobre la vacuna del

VPH: <http://vphasturias.wordpress.com> | Revista Dones i Salut i firma

de sol·licitud de moratòria: Cen-

tre d'Anàlisi i Programes Sanitaris:

<http://www.matriz.net/caps2/index.html>

dre la vacuna—d'haver finançat me-

sures per tal de convertir la vacuna

en obligatòria. També es critica el

Consell de Ministres per l'anunci

que aquesta decisió situaria l'Estat

espanyol «a l'avantguarda de les

polítiques públiques de salut».

L'equip CEECA, col·lectiu que agru-

pa metges d'atenció primària, va

manifestar que, des d'un punt de

vista científic, no s'entenen les de-

cisions del Ministeri de Sanitat ni

les pressions que ara com ara convé

la prudència, perquè aquesta vacu-

na no està exempta de riscos.

Davant de tot això, des de les veus

de col·lectius de dones que treba-

llen en temes de salut, com CAPS

(Centre d'Anàlisi i Programes Sani-

taris) i la Xarxa de les Dones x la Sa-

lut (que agrupa metgesses, investi-

gadores, científiques, etc.), o moltes

altres dones del camp de l'educació,

es parla de:

• Una moratòria en la vacunació

fins que es recullin més evidènci-

es científiques. Ningú fins ara no

ha justificat que s'hagi d'aplicar de

pressa aquest programa de "pre-

vençió";

• un període de reflexió, de segui-

ment dels efectes de la vacuna en

poblacions reals i de realitzacions

d'estudis per conèixer la relació

es veuran perjudicades per aquesta

important despesa (si es vacunesin

totes les nenes de l'Estat d'entre 11

i 14 anys, els laboratoris cobrarien

245 milions d'euros).

A les escoles va arribar la informa-

cio de la vacunació adreçada a la

població escolar de 6è de primària

conjuntament amb la vacunació de

l'hepatitis B. Aquesta informació tan

sols feia referència a la vacuna VPH

respecte al tema de la prevenció

del càncer uterí, i res més. De ma-

nera que quan arriba a les famílies

de les nenes que s'han de vacunar

resta poca opció per poder triar per

la manca total d'informació. A més,

contradiu al que feiem referència

sobre que «no faci interferències

amb altres vacunes del calendari».

En aquest cas a les nenes se les va-

cunava de l'hepatitis i del VPH.

Cal preguntar-se per què el Govern

s'ha mostrat tan interessat en vacu-

nar les nostres nenes i si té pensat

fer proves prèvies per saber si estan

infectades, fet que faria innecessà-

ria la vacunació, encarint-ne el pro-

cess. Té pensat, entre altres mesures,

fer un seguiment de la població fe-

menina vacunada?

Molts col·lectius de dones i/o de

l'àmbit sanitari acusen els laborato-

ris —els màxims interessats en ven-

«no es això»

Des que a final del 2007 es van produir detencions i actuacions polítiques i judicials contra dones i professionals sanitàries per haver fet avortaments o per haver avortat, no hem parat de manifestar-nos, d'autoinculpar-nos, de firmar manifestos, de participar en debats i d'exposar les nostres propostes, molt precises, perquè l'avortament sigui considerat un dret de les dones i per exigir un canvi de la legislació actual.

Durant vint-i-tres anys hem tingut una normativa vergonyosa que no reconeix l'avortament, ni com a dret o mitges línies. O s'aborda el problema de fons o d'aquí a molt poc ens tornarem a trobar amb problemes semblants als viscuts darrerament. I francament, tan complicat no és, només hi cal una mica de voluntat i de decidit per afrontar el que de debò és un problema: reconèixer l'avortament com a dret de les dones, treure'l del Codi Penal i normalitzar-lo dins la xarxa de salut pública.

Ara som davant la possibilitat de canviar d'una vegada i per totes aquesta situació que ha tingut un cost tan elevat per a moltes dones i professionals sanitàries. Tot i així, la proposta realitzada per la comissió d'experts que va crear el govern del PSOE, i el que coneixem de la proposta d'aquest partit, resulta prou inquietant: una llei que permet l'avortament si és decidit de la dona amb un límit de catorze setmanes d'embaràs, però que estableix també altres causes i terminis sense normalitzar-lo com a prestació sanitària de la xarxa de salut pública, la proposta no recull gens ni mica les nostres expectatives i correm així el risc que tota la nostra mobilització anterior serveixi de poc.

El dret de les dones a decidir no admet gaires interpretacions. O se'l respecta o no se'l respecta, no és una qüestió retòrica, sinó que té a veure amb la vida de les dones. Davant de la maternitat i la sexualitat les dones tenim sentiments diferents i ens hi posicionem de maneres molt diferents. El fet d'establir causes despenalitzadores de l'avortament suposa realitzar un procés de normalització dels nostres desigs, sentiments i decisions. Les causes, ja se n'ha parlat abundantment, poden ser múltiples: poden tenir a veure amb els riscos per la seva salut, amb malformacions possibles, amb la seva situació econòmica, amb un canvi de les seves condicions de vida o de les seves relacions afectives, en

definitiva, amb qualsevol causa que incideixi de manera determinant en el seu benestar o projecte de vida. I cadascuna d'aquestes eventualitats pot conduir a decisions diferents: des de la dona que davant un diagnòstic de malformació del fetus potser vulgui avortar o que en canvi decideixi de tirar endavant amb l'embaràs, la dona que vulgui continuar tot i que sigui un embaràs no desitjat o la que no ho vulgui fer senzillament perquè no vol cap fill o filla, i tanta legitimitat té una decisió com l'altra.

El sistema d'indicacions es basa en la negació de l'autonomia de les dones, deixa la maternitat fora del seu àmbit de decidit i pressuposa la superioritat moral d'altres en lloc d'ella. És per això que no és acceptable una normativa que hi estableixi una altra causa que no sigui la mateixa decisió de la dona.

Però el dubte sobre la nostra capacitat ètica per discernir i decidir també sorgeix quan es planteja l'existència de centres d'assessorament específics i períodes de reflexió. Hi ha moltes maneres directes o indirectes de penalitzar i reprovocar les dones, i aquestes no haurien de tenir cap lloc dins una nova llei.

La proposta de la qual partim, està en vigor. Mantenir-ho així és un veritable afront a les dones. Significa que en penalitzen la decisió si no s'encabeix dins els límits imposats, que, llevat d'alguns casos, no podrà ser subjecte de dret perquè serà el fetus el «ben protegit» i això significa que es mantindrà la culpa de les dones davant l'avortament, és en aquest extrem on se centra l'actualització dels antelecció.

Com ja assenyalava al començament, l'avortament és també una qüestió de salut pública, de dret a l'atenció sanitària. Normalitzar-lo com a prestació sanitària pública és l'única manera de garantir-ne justament la universalitat de la prestació (és per això mateix que es defensa la sanitat pública per damunt de les privatitzacions) i d'exigir un tractament mèdic i no especial i gairebé paramèdic com està passant a l'actualitat, per a l'avortament. Però també perquè si la pràctica de l'avortament es limita a les clíniques privades, que ara són les que estan resolent el problema, i no s'assumeix com a prestació sanitària, l'avortament acabarà «guetxant-se» i les clíniques privades esdevindran més vulnerables als atacs que és maximalista. Això no és nou, és exactament el mateix que ens van

d'una regularització civil mínima, excloïu l'establiment de terminis penals. La determinació dels terminis és d'una rellevància enorme des del punt de vista sanitari, i caldria tenir-los en compte a l'hora de regularitzar-ne la pràctica i diferenciar-hi els avortaments de baix i alt risc, però no des del punt de vista de la legitimitat de la decisió de la dona. Per què fins a la setmana catorze és vàlida la decisió de la dona i a la setmana quinze ja té menys capacitat per decidir? Però el debat sobre els terminis s'ha desplaçat cap al camp de la ciència. Tanmateix, la diversitat de propostes i arguments quant al tema (20, 23, 24 setmanes) demostra que no hi ha una «veritat científica» sobre l'inici de la vida humana, de la viabilitat del fetus. És un camp poc idoni per al debat, perquè és aquí on la dona desapareix del tot com a subjecte de ple dret que ara s'atorga al fetus, terra fèrtil per als antelecció i la seva croada a favor d'«humanitzar el fetus».

La regulació mínima civil que el reconegui com a dret, vol dir la desaparició del article 145 del Codi Penal i la desaparició de l'article 417 bis del Codi Penal de l'any 1973 que encara

teixidores de somnis

Barreja't amb Mi és el programa que creem i tirem endavant un grup de dones emigrades de l'associació *Por Derecho Propio*. El programa s'emet cada setmana per Ràdio Cubelles (107.5 FM i www.radiocubelles.net), els diumenges d'11 a 12 del matí i es repeteix els dilluns d'1 a 2 del migdia i de 10 a 11 del vespre. Si consulteu porderechopropio.blogspot.com podreu accedir a totes les emissions.

Disseminar i concretar el nostre programa de ràdio era un desig que anàvem fiant des de feia ja moltes llunes... era allà, arruït, ens estava esperant i ens va arribar just quan ens sentíem tan adults però alhora tan principiants per tafanejar fora del nu protector que havia significat i significava encara l'associació i les nostres famoses reunions dels dijous. Ens va arribar, doncs, en el moment que estàvem preparades per desplegar ales i sortir al món per transmetre experiència i per fer-nos, finalment, molt més visibles (i audibles).

Barreja't amb Mi és la consolidació dels objectius de l'Asociación Por Derecho Propio des d'on, les fa més de cinc anys, fem la primera acollida al col·lectiu estranger que arriba a Cubelles, al Garraf, i a les altres comarques veïnes.

Amb els nostres projectes *Manos en Red* i *Palabras de Mujeres* contribuïm a la participació social i a l'apoderament de les dones estrangeres. Els dos projectes treballen a favor d'una convivència profitosa entre la població que arriba d'altres cultures i la població autòctona.

Però *Barreja't amb Mi* és, sens dubte, una eina de sensibilització molt potent quant a la seva feina de visibilització del col·lectiu estranger, de trencament de prejudicis i per evitar la discriminació, especialment pel que afecta a la visibilitat de les dones.

També dona veu pròpia a persones que encara no en tenien, ja que reunions de producció en què esbossen, planifiquem i estructurarem cada tema, d'una pregunta, d'un desig, d'un sentiment... ens l'anem imagnant de mica en mica i, talment una endevinalla, acabem per descobrir-la.

Triem amb molta cura les músiques que s'intercalen entre les poesies i les vivències, ens deixem travessar per la veu o la paraula d'una altra que des-cabdella miracles, aviva els records i ens provoca perquè agafem la guitarra i cantusseguem una estrofa o ens embolliquem a entonar una *milonga*.

Ens sentim privilegiades per comptar amb la implicació de les nostres companyes i companys de ràdio Cubelles que van confiar en aquest projecte i ens van ensenyar els secrets de la radiofonia, amb rigor i un sentit de l'humor excel·lent.

Nosaltres, les dones de l'equip, ens aboquem golafres a l'aventura que significa cada programa. Tot se'n

De mica en mica esdevenim periodistes, locutors, experts, investigadors, entrevistadors, poetes, sàvies, viatgers, comunicadors... teixidors de somnis...

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya ens va atorgar el Premi per a la Diversitat a l'Audiovisual, en la categoria de programa de ràdio, basant-se en el següent: «A Barreja't amb M! de l'Asociación Por Derecho Propio emès per Ràdio Cubelles, perquè posa de manifest la capacitat d'un col·lectiu associat de persones immigrants que esdevenen protagonistes i gestors de les seves informacions en un mitjà de comunicació públic i amb voluntat d'audiència gènérica».

I el senyor Dornèc Sesmillo, president ara en funcions del CAC, va afegir-hi encara: «Ens va semblar molt més dinàmic, diferent... integra les maneres de tractar la diversitat en una emissora de ràdio».

Les dones de Barreja't amb M! hem conjurat el temps, som una mica festiveres però finalment hem estat víctimes del nostre encis davant d'aquest procés de creació i hem après que de la nostra conspiració neix en realitat el nostre poder.

Quan la Roxana, que ha nascut a Uruguai, comenta l'agenda i recomana les lectures de la setmana... conspiri!

Quan la Clòria, xilena, esquinça la veu en un folklore que descriu cultures i essències vives... conspiri!

Quan la Patricia, que ha nascut a Colòmbia, articula la plàstica i la poesia amb recorreguts pel ciberespai... conspiri!

Quan la Lucia, bolliana, recrea el fe quotidian i màgic de les cuines del món... conspiri!

Quan la Luz, que ha nascut a Argentina, imagina entrevistes i les seves possibles evocacions i fa un cop d'ull a la tasca de totes plegades... conspiri!

Dins la nostra natura, som teixidors de somnis i encara a d'altres i altres...

Méixote Comigo / Barreja't amb M! és soci d'AMAAC (Asociació Mundial de Ràdios Comunitàries) i integrant de la Xarxa de Dones d'AMAAC-Europa

L'Esther Xargay i la Carmen G. Mar-
tinez busquen: es miren l'espadat
des de dalt i planeegen volant al buit
mentre recullen totes les pedres pre-
cioses que troben pels aïres. Tenen el
do de poder aterrar amb flexibilitat
en terrenys espinosos o capbussar-se
en aigües remogudes.

La Mostra d'Art de Dones del 2007
(26 d'abril - 12 de maig) FEM ART'07
de Ca la Dona, sobre «El temps» va
ser, en certa manera, l'espurna im-
pulsora -o l'excus- de la creació de
les obres *Tot raja, res no és d'Esther*
Xargay i *lo que vale un minuto de Car-*
men G. Martínez. Les dues autores
treballen el concepte temps des de
punts de vista disjunts, amb conti-

guts molt diferenciat, en un suport
similar, amb videoinstal·lació; usen
el vídeo com a canal i l'ocupació
de l'entorn per incloure la visitant
en l'obra. Abandonen la bidimensió,
ocupen l'espai per provocar el desig
de l'altra a banyar-se en la cascada o
a pensar en un minut ideal. Són dues
dones que en fer evolucionar el seu
art, en la il·lusió d'investigar i trobar
més enllà, aconseguixen transfor-
mar la societat. Lluiten també per un
món més lliure, just i entremaliat.

de la FEM ART'07 a l'altra banda del món

1 Primer vers del poema «Salta la canca» breu la balla/
provoa tempestes/ pènt al llit» de la instal·lació *Post al*
llet de Maria Llober, a Mostra d'Art de Dones FEM ART'02.
Ca la Dona, Barcelona, p. 6-7.

De dones intrèpides i de màgies sorprenents la vida en va plena.
Cal però tenir l'ànim obert per veure les fades traçant aumunt i
avall! *Como muestra, un botón*. Dues dones amb força de voluntat
i molta empena travessen fronteres, salten tanques, trenquen
balces, provoquen tempestes i, potser, es pixin al llit i tot, una
amb un desig de transgressió d'allò prohibit en l'experimentació
constant, l'altra movent-se per la terra amb la feina al damunt.

atjat per tot el món des de Lirón, al VAD 2007, fins ara a Tailàndia, passant també per la xarxa en la Marató On line de San Antonio (Texas).

una seqüència d'imatges que ens endinsen en un recorregut, d'anada i tornada, a través de l'art i de les lletres, amb el concepte de l'incest com a referents: una trama de noms i de títols d'obres que, incestuosament, han transgredit els codis culturals que regien per les escletxes del temps». Mirar de cara i afrontar els reptes, creuar les barreres que ens han dit que no saltem i anar dissolent ports, tanques, murs. Crear allò que no existeix. Riure de nosaltres mateixes ens permet sobreviure i avançar, sumar-nos al riu i fluir entre la natura, perquè tal com diu: Tot raja, res no és.

L'Esther Xargay amb *Tot raja, res no és*
es mulla amb les aigües fluints d'He-
ràclit i els referents incestuosos de les
arts i la literatura. Aquesta obra des
de l'Extra FEM ART'07 (s'exposà per
primera vegada a la Galeria Safia) ha
viatjat i s'ha mostrat al Festival de Vi-
deo i Arts Digitals de Girona, el VAD
(2007), al festival de poesia «Poetry
on the road» de Bremen (Alemanya,
2008), i el mes de gener de 2009 ha
estat a Irlanda a l'exposició «Body of
water II» fruit d'un intercanvi entre 4
artistes catalanes i 4 irlandeses, or-
ganitzat per la Galeria Safia de Bar-
celona i el West Cork Arts Centre de
Skibbereen.

Carmen G. Martínez, en el projecte obert i infinit de *loquevaleunminuto*, demana un minut i un desig de la vida de les dones que així li ho volen donar. La videopinstal·lació exposa el treball i el preu de treballs de les dones en un minut i el contrapòs al somni de les mateixes d'un minut ideal: «dimensiona el temps, la feina, els diners i els somnis» tal com ens explica la mateixa artista a la seva web www.loquevaleunminuto.com.

la Galeria Safia el 2008. L'obra ha vi-

Per allò prohibit per trobar alguna cosa més enlla. Saltar a l'altra banda per guaitar coses inesperades. Sorprendre's. L'Éster ho fa des de la posició i la videocreació, experimentant amb la tècnica i amb els llenguatges. La forma i el contingut traspassen els límits de les creacions habituals. Interessa el sentit i el no sentit.

* Ciberia S.A. c/ Brumbyer 9, Barceñón
www.galeriasa.com

El título de la obra es el último verso del poema, que recita la Xarxeta publicada por primera vez en el *Diari de Barcelona* el 19 de mayo de 1908. También el poema figura en *Barcelona review* # 13, junio de 1908. <https://www.barcelonareview.com/131c-ago8-1908>

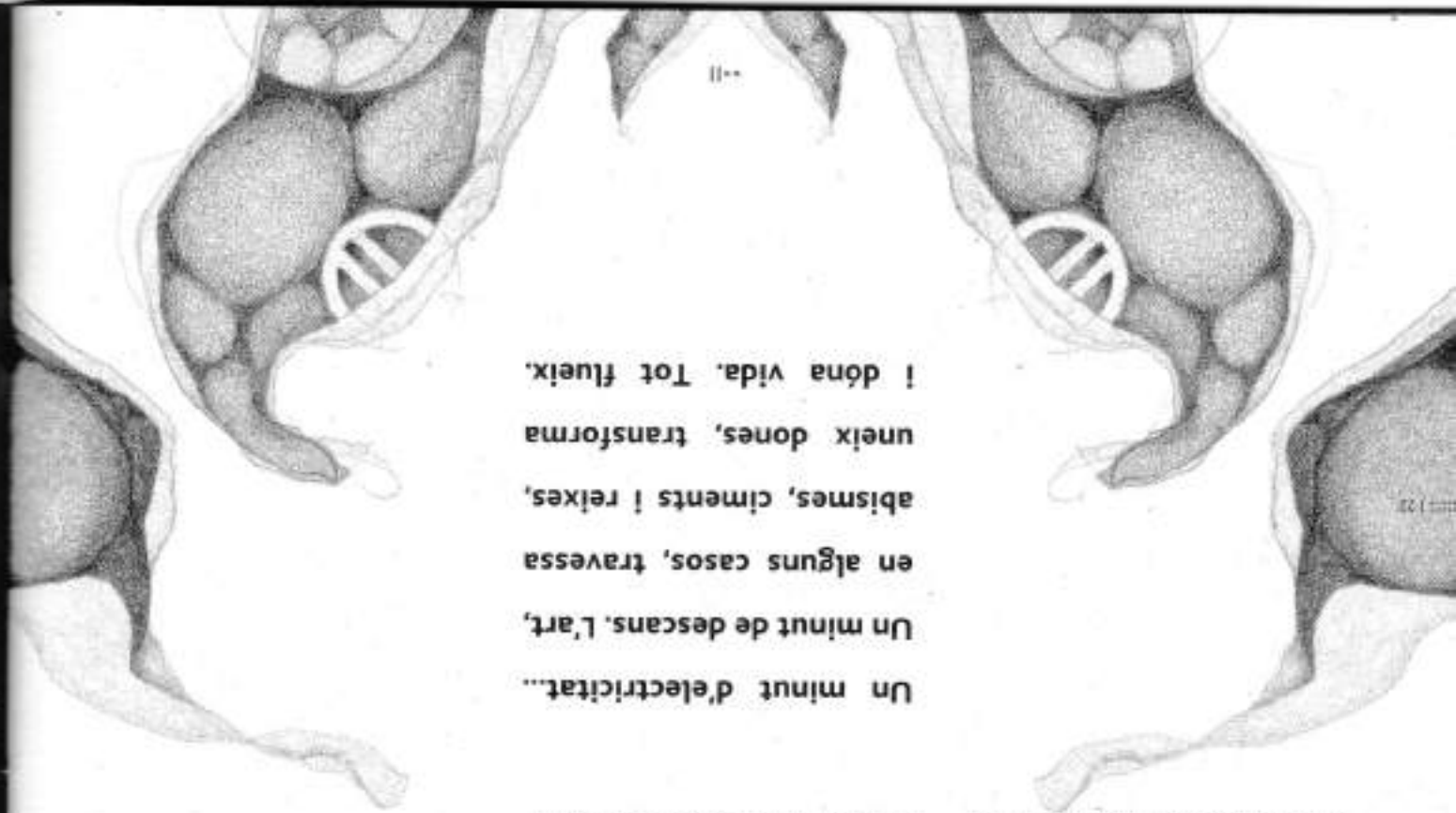
¹ Véase *www.laguadalupeart08.com*. L'obra ha vist entre d'altres a: *Reinencarnació de la joia*, 2ª artista del món en col·lectiu al 24è aniversari de l'ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada; *Classe de la Guàrdia*, 17 de març del 2008. MN de Palau-sol i Tàrrida; *El gran fènix artístic*, Loop 2008, Barcelona, 10 al 15 de març del 2008. Centre Cultural Casa Sagrada, Barcelona; Universitat de Barcelona, 12 de març del 2008; Biblioteca de Tarragona, 8 de març del 2008; Sala de l'Orfeó, Institut Cultural de Borriola, 3 de febrer del 2008; Activitats lúdiques de Borriola, 2007; Vitrina Club Amateurs Las Dignas II Salvador, nov. 2007; Vitrina Club Amateurs Borriola, 13 de desembre del 2007; AMATEURS, 13 al 31 d'octubre del 2007; Centre d'Art La Rocorria, Barcelona, 14 de setembre del 2007.

Un temps per a cada persona on podrem veure com augmenta o com es queda parat el preu per segon: dones professionals donant de mamar, rentant els plats, cantant, enginyeres, plantistes, policies, empresàries, venedores, dependents... de patios, d'origens, de cultures diverses; mentre mirem el vídeo donem la volta al món. Els somnis de les dones se'ns emporten: un minut per estar amb els meus fills, un orgasme d'un minut, un minut per assegurar-me al sol, un per mirar els ulls de la meva companya, un per dormir, un per... viure.

Via mail, "perdida en una aldea al nord de Tailandia" la Carmen ens explica impressionada: «fui a visitar a un grup de dones que treballen amb projectes de *empowerment* y desarrollo para mujeres en los campos de refugiados de gente birmana en Tailandia... les puse el minuto... y era FLIPANTE... increíble... Captaron la idea, preguntaban, hacían conversión de euros a su moneda, se relajaban, se identificaban con algunas, se preguntaban por otras... uff... todas allí sentaditas en el suelo... y una quiso participar en el proyecto, pero no

**Un minut d'electricitat...
Un minut de descans. L'art,
en alguns casos, travessa
abismes, ciments i reixes,
uneix dones, transforma
i dona vida. Tot flueix.**

pude grabar su cara porque toda la organización hace trabajo secreto porque el gobierno militar de Birmania no les deja... no te imaginas... el minuto ideal de la chica era tener un minuto extra de electricidad para su comunidad porque así pueden hacer más cosas... su minuto era 0.0001 euros... haciendo documentación para la organización, uff...».

El boix, la ginesta, els pins i els píx-pins, romaní i fargola. Calçotades a l'engròs, fum fum fum.

Tenim pressa, com sempre. Això no pot ser, ens diem. Està tot fatal.

Ahí ens vam fer d'un grup del facebook: crisi total al patriarcat global (i al local).

Però encara hem tingut temps d'anar de rebaixes. Evitant les grans cadenes de distribució, per ser una mica correctes (bé, no negarem haver-ne trepitjat una o dues o més).

gimnàstica passiva. està tot fatal, però anem fent

exercicis respiratoris, també número 7

Quan estudiàvem Història, sempre ens deien que hi havia cicles, temps de crisis i revolucions, i temps de calma i tranquil·litat. No sabem si fins ara hem viscut –al nostre racó de món– en calma tensa, o que. I si ara vivim en crisi i hem d'esperar una revolució –al nostre racó del món–. En un sopar nadalenc d'amiga invisible, d'aquestes que es fan amb mooolt de retard, unes col·legues ens deien que l'hòscop de no recordar quina cultura que no és la d'aquest racó del món –ooooohhh, que hi ha cultures més enllà de la nostraaaaaa?!!– deia que entrem en un període d'agitació, de crisi i revolució, que durà fins al desembre de 2011.

[Parèntesi: en aquell moment ja hauriem hagut d'inaugurar la nova casa de Ca la Dona. Això vol dir que farem totes les obres enmig de crisis i revolucions.]

Un amic africà ens deia que per que viscut tota la vida en una crisi molt més profunda que aquesta. Que no n'hi ha per tant. Nosaltres sabem que aquesta crisi no té a veure amb nosaltres. Vaja, que som prou experts en economia domèstica, en no estirar més el braç que la màlaga, en aprofitar, reutilitzar, reduir... Que d'on n'hi ha poc, no en pot rajar gaire més, tot i la farina en pa, i que on mengem dues en mengem tres, i també més. Hem heretat l'economia de guerra en que han viscut tota la vida les nostres iaies. No negarem que la societat de consum ens té força pervertides, que comprem quan no necessitem, i de més i tot, i que amb el mateix sou? És que és de sentit comú, però sembla que entre la gent amb responsabilitats de govern, aquest sentit no és el que més abunda.

Quan estudiàvem Història, només ens ensenyaven la visió lineal i quadrada del temps i la vida. I atès que aquesta és una solenne tonteria, com col·lo hem d'entendre, tot plegat?

assegurar que aquesta crisi no té a veure amb nosaltres.

Si, ja sabem quina és la resposta liberal a totes aquestes preguntes. Ja sabem que ens diran que no podem ser tan ingènues. Ja sabem que fins la més petita ciutadana té part de responsabilitat que el món sigui com és... Però creiem que, sobretot, tenim l'energia per fer que el món no sigui com és, perquè per a fer-ho com ja és ara hi ha massa persones amb poder i interessos amb moltes més responsabilitat que la nostra. Però realment, tot plegat és tan absurd...

Tornem al que volíem dir: és que estem preparant la revolució? L'estan preparant en altres països? No? Que sí? Serà aquesta una oportunitat d'or (mai pitjor dit) per a canviar estructuralment? Vaja, que és tan evident que el capitalisme és un fiasco, un gran sistema on les diferències es converteixen en exclusions... Que si no es mou ara, ja no sabem quan ho farà.

Ja podem esmolar les ungles... que la revolució s'acosta! (o no, que hi fa-rem) (però d'illúsió també es viu) (i al final, els desitjos són els que fan les realitats, així que és millor actuar com si la revolució s'acosta, perquè així s'acostarà de debò) (visca visca visca, la lluita feminista!).

Crisi total al sistema patriarcal!
La Mar, la Lluna i la Pruna.

A més, és totalment inversemblant. Des de quan es considera desastrosos un increment dels beneficis (encara que sigui menor que altres anys)? Des de quan un creixement 0 és un retrocés? I per què hem de creïxer sense parar? Com és que si quan no tenim diners qualssevol ciutadana de seny redueix despeses superflues, els governs continuen gastant i gastant en aquelles coses que ens fan empenyar tant (com publicitat a tot color, protocols, canapès i tantes altres coses).

Us presentem...

10 anys treballant per la salut de les dones
Xarxa de Dones per la Salut.

Quan es comença un projecte, una no sap a priori si donarà de si, quan durarà, què s'aconseguirà de tot això que es planifica i somia. Després, a poc a poc, la cosa va prenent cos. Un cos amb vida pròpia que, a mesura que es desenvolupa, a vegades s'assembla a allò que s'havia projectat i altres vegades no. Però és un cos viu, ni més ni menys. I així, un dia, descobreixes que ja han passat deu anys, i que aquella fràgil criatura feta d'il·lusions i esforços robats a les energies residuals de la jornada quotidiana compleix deu anys. Llavors ve allò de «per què no fem un llibre?».

No sabem les dones que ens reunim un dimecres al mes per pensar, projectar, xerrar, i riure juntes que la nostra xarxa compliria deu anys amb tan bona salut i vocació per complir-ne molts més, i que voldríem passar a la posteritat també amb un llibre.

Per això aquest llibre és així, i això és el que n'ha sortit. En fi, un document que té més de punta d'iceberg que altra cosa, però aquest és el seu encant. Sembla dir: «això és el que hem rescatat però n'hi ha més, molt més».

10 anys

La xarxa

Si vols el llibre, el pots obtenir gratuïtament posant-te en contacte amb la Xarxa de Dones per la Salut, enviant un correu electrònic a accio@xarxadedonesperlasalut.org

No ets socia de Ca la Dona però vols rebre la nostra publicació feminista?
Doncs... subscriu-te! Per només 9€ l'any, t'enviem els 5 números anuals que t'arribaran allà on ens diguis.
I si ja ets socia, per cada nova subscripció que aconseguem, un regal sorpresa!

NOM _____ COGNOMS _____
ADREÇA _____ POBLACIÓ _____
CP _____ CORREU - E _____
TELÈFON _____ WEB _____

Prego que acceptin a càrrec del meu compte els rebuts presentats per Ca la Dona, fins que rebim cap ordre meua en sentit contrari.

ENTITAT _____ OFICINA _____ DC _____ NÚMERO DE COMPTE _____

Signatura

_____ d. _____ de _____

Les dades de contacte personal que es recullen aquí són tractades de conformitat amb la llei orgànica de protecció de dades i amb la normativa comunitària. Són necessàries per a gestionar el fitxer de subscriptors i assaïenar la teua adreça, rebre les entonacions de la revista i, eventualment, altres que considerem especialment rellevants. De conformitat amb la llei, pots exercir el dret de accés, de rectificació i de cancel·lació o d'oposició dirigint un escrit a Ca la Dona.

el somni continua... no t'adormis,
fes-te'n social!

c/ Casp, 38, 1º. 08010 BARCELONA
TELÈFON: 934 127 161
FAX: 934 123 996
CALADONA@CALADONA.ORG
WWW.CALADONA.ORG
HORARI DE SECRETARIA:
DILLUNS, DIKARTS, DIHCRES, DIJOUS
DE 10.00 A 14.00 H. DE 16.00 A 20.00 H.

Ca la
DONA

AMB EL SUPORT DE:

Generalat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Secretaria de Mitjans de Comunicació

Ajuntament de Barcelona

Generalat de Catalunya
Institut Català
de les Dones

